

2 HƯỚNG DẪN DẠY HỌC DẠNG BÀI SỬ DỤNG KHÁI NIỆM

2.1. Bài soạn sách giáo viên

Ở dạng bài này, phần hướng dẫn tổ chức các hoạt động dạy – học trong SGK có tính gợi mở về phương pháp, theo tiến trình lên lớp đã được xác lập, gắn với cấu trúc ở mỗi chủ đề. Ví dụ trong chủ đề 7: *Hoa, quả*, GV có thể sáng tạo, phát triển để các hoạt động trên lớp trở nên phong phú hơn như: tổ chức các trò chơi nhận biết hình dạng của quả, màu sắc của hoa; gọi tên bông hoa, loại quả qua bài hát; nhận biết dáng vẻ, bề mặt khác nhau của quả,... Điều này về cơ bản giúp cho HS tăng cường khả năng quan sát và khám phá những nội dung liên quan đến chủ đề. Với các chủ đề khác trong nhóm bài này, GV hoàn toàn có thể kết hợp các hoạt động tương tự nhưng thay đổi đối tượng cần tìm hiểu, nhận biết, lĩnh hội cho phù hợp với chủ đề. Ở hoạt động 2 (Thể hiện) và hoạt động 4 (Vận dụng) trong phần thực hành, điều quan trọng là GV cần bao quát lớp, gợi mở, hướng dẫn HS tiếp cận chủ đề phù hợp với năng lực riêng của các em, sao cho HS tự mình làm được sản phẩm.

Chủ đề 7 **HOA, QUẢ**
(4 tiết)

MỤC TIÊU

- Sau bài học, HS sẽ:
- Sử dụng được các yếu tố tạo hình đã học để thể hiện một số loại hoa, quả quen thuộc;
 - Biết cách gọi tên các yếu tố tạo hình được thể hiện trong sản phẩm mỹ thuật;
 - Biết sử dụng hình ảnh, sắp xếp được vị trí trước, sau để thực hành, sáng tạo trong phần thực hành vẽ theo chủ đề;
 - Thực hiện được theo thứ tự các bước bày mâm quả;
 - Sử dụng được vật liệu sẵn có, công cụ an toàn, phù hợp với vật liệu để thực hành, sáng tạo;
 - Trưng bày, chia sẻ được cảm nhận về sản phẩm của cá nhân, nhóm.

CHUẨN BỊ

- Một số mô hình hoa, quả hoặc hoa, quả thật^(*) để HS quan sát;
- Một số sản phẩm mỹ thuật theo chủ đề *Hoa, quả* như tranh vẽ, tranh xé dán, tranh đất nặn đắp nổi, tạo dáng đất nặn...;
- Một số tranh ảnh, clip liên quan đến mâm quả trình chiếu trên Powerpoint để HS quan sát.

HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Hoạt động 1. Quan sát

- Một số loại hoa, quả*
- GV yêu cầu HS mở SGK *Mỹ thuật 1*, trang 48 – 49 – 50 – 51; quan sát ảnh minh họa theo thứ tự từ trái qua phải, từ trên xuống dưới và trả lời câu hỏi:
 - + *Những hình bóng hoa trong sách có màu sắc gì?*
 - + *Nêu những đặc điểm, hình dáng khác nhau ở một số loại quả.*
 - GV ghi tóm tắt ý kiến của HS lên bảng (không đánh giá).

(*) Nếu GV yêu cầu HS chuẩn bị hoa, quả phục vụ cho chủ đề này ở lớp thì GV cần sắp xếp chỗ bày, chuẩn bị đĩa, lọ hoa... để thuận tiện cho HS quan sát.

- GV yêu cầu HS kể tên những loại hoa, quả khác mà em biết, miêu tả hình dáng và màu sắc của những loại hoa, quả đó.
- GV ghi tóm tắt ý kiến của HS lên bảng (không đánh giá).
- Căn cứ vào những ý kiến của HS, GV chốt ý:

Hoa, quả có nhiều hình dáng và màu sắc khác nhau.

Hoa, quả trong một số sản phẩm mỹ thuật

- GV yêu cầu HS mở SGK *Mỹ thuật 1*, trang 52 – 53; quan sát các hình minh họa và trao đổi theo nhóm những câu hỏi sau:
- + *Bạn đã dùng hình vẽ nào để thể hiện về chủ đề "Hoa, quả"?*
- + *Bạn đã dùng màu sắc gì để diễn tả về chủ đề này?*
- + *Ngoài hoa, quả, một số bạn còn vẽ, nặn thêm cái gì để cho sản phẩm của mình được sinh động?*
- Mỗi nhóm cử một HS lên trả lời sau khi có trao đổi trong nhóm^(*).
- Căn cứ vào những ý kiến của HS phát biểu, GV chốt ý:

Có nhiều cách để thể hiện về chủ đề Hoa, quả.

Hoạt động 2. Thể hiện

- GV mời từng HS phát biểu về hình dáng và màu sắc của loại hoa, quả mình yêu thích. HS phát biểu về loại hoa, quả nào sẽ thực hiện nặn loại hoa, quả đó cho bài thực hành của mình.
- Đối với những trường hợp không chuẩn bị được đất nặn, GV cho HS thực hành vẽ hoặc xé dán hoa, quả vào phần khung tương ứng trong *Vở bài tập Mỹ thuật 1*, trang 33, 35.

Chú ý: Từ chủ đề 7 trở đi, HS đã có kĩ năng vẽ, nặn, xé dán được hình thành ở các chủ đề trước. Để tiết học sinh động, tùy vào cơ sở vật chất nhà trường, GV sưu tầm một số clip hướng dẫn nặn, vẽ, xé dán có liên quan đến chủ đề để HS tham khảo. Thời lượng cho mỗi clip chỉ khoảng từ 2-3 phút để không làm HS bị phân tâm.

(*) Nếu nghỉ học ở lớp học bình thường, GV chia mỗi dãy thành một nhóm.

Hoạt động 3. Thảo luận

- Căn cứ vào bài thực hành của HS ở mục 2, GV cho HS thực hiện phần thảo luận ở mục 3 theo hình thức cá nhân và nhóm. Lúc này, GV là người hướng dẫn các cá nhân và nhóm HS thực hiện thảo luận theo các câu hỏi sau:
- + *Hình vẽ trong sản phẩm mỹ thuật của bạn giúp em liên tưởng đến những loại hoa, quả nào?*
- + *Bạn đã dùng màu sắc nào để thực hiện sản phẩm mỹ thuật của mình?*
- + *Em thích sản phẩm mỹ thuật nào nhất?*
- + *Em dự định sẽ trưng bày sản phẩm mỹ thuật của mình ở nhà như thế nào?*
- Kết thúc phần thảo luận, nếu còn thời gian, GV nói về lợi ích của hoa, quả trong đời sống như:
- + *Hoa làm đẹp cho cuộc sống.*
- + *Quả cung cấp nhiều vitamin, chất xơ giúp cơ thể khỏe mạnh.*

Hoạt động 4. Vận dụng

- GV yêu cầu HS mở SGK *Mỹ thuật 1*, trang 55, phần tham khảo, quan sát hình minh họa hai kiểu bày mâm quả và nêu câu hỏi để HS trả lời. Ví dụ:
- + *Nhận xét về vị trí sắp xếp của quả to và quả nhỏ.*
- + *Nhìn vào ảnh minh họa, em thấy mâm quả có cân đối không?*
- GV tóm tắt một vài ý kiến của HS lên bảng (không đánh giá).
- GV mời ba HS đại diện cho mỗi nhóm lên thực hành xếp mâm quả, thực hiện một lần với hai nhóm. Các nhóm lựa chọn bày mâm quả theo kiểu 1 hoặc kiểu 2 và lựa chọn quả để bày theo hướng dẫn trong sách.
- Khi các nhóm đã hoàn thành, GV giải thích về cách sắp xếp các mâm quả:
- + *Mâm quả 1:* Nài chuối bày ở giữa, phía dưới để tạo thế. Quả bưởi bày vào giữa để tạo sự cân đối. Các quả nhỏ bày xung quanh và phía trên góp phần tô điểm cho mâm quả được sinh động và đẹp mắt.
- + *Mâm quả 2:* Quả dưa bày ở giữa và các quả còn lại bày xung quanh để tạo sự cân đối. Những quả nhỏ được sắp xếp xen kẽ để tạo nên những điểm nhấn.
- GV chốt ý:

**Bày quả to trước.
Sắp xếp các quả còn lại xung quanh để tạo sự cân đối.
Những quả nhỏ bày xen kẽ để tạo điểm nhấn.**

- GV đặt mâm quả đã bày ở vị trí thuận tiện để từng nhóm HS quan sát và vẽ hoặc xé dán lại mâm quả vào *Vở bài tập Mỹ thuật 1*, trang 37.

Chú ý:

- Đối với những HS lựa chọn vẽ: quan sát màu và vẽ theo hình tương ứng, không nhất thiết phải giống như hình và màu của quả thật.
- Đối với những HS lựa chọn xé dán: quan sát màu và vẽ từng quả vào mặt sau của giấy màu, sau đó xé từng quả và sắp xếp chúng vào trong khuôn khổ của giấy vẽ sao cho cân đối rồi mới dán. Việc thực hành không nhất thiết phải giống với hình và màu của quả thật.

Chủ đề 7, SGK Mỹ thuật 1

